

प्रदेश लोक सेवा आयोग

सुदूरपश्चिम प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा र स्थानीय सरकारी सेवा अन्तरगत स्वास्थ्य सेवा, कम्प्युनिटी/पब्लिक हेल्थ नर्सिङ समूह, अधिकृत सातौं तह वा सो सरह पदको आन्तरिक, अन्तर तह र खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

यस पाठ्यक्रम योजनालाई निम्न अनुसार दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ :

प्रथम चरण : लिखित परीक्षा (Written Examination)

पूर्णांक : २००

द्वितीय चरण : (क) सामूहिक परीक्षण (Group Test)

पूर्णांक : १०

(ख) अन्तरवार्ता (Interview)

पूर्णांक : २५

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

प्रथम चरण : लिखित परीक्षा (Written Examination)

पूर्णांक : २००

पत्र	विषय	पूर्णांक	उतीर्णांक	परीक्षा प्रणाली	प्रश्न संख्या × अंक	समय
प्रथम	नर्सिङ विज्ञान	१००	४०	वस्तुगत बहुवैकल्पिक (MCQs)	१०० × १	१ घण्टा १५ मिनेट
द्वितीय	समूह सम्बन्धी विषय	१००	४०	विषयगत (Subjective)	१० × १०	३ घण्टा

द्वितीय चरण : सामूहिक परीक्षण (Group Test) र अन्तरवार्ता (Interview)

पूर्णांक : ३५

पत्र/विषय	पूर्णांक	उतीर्णांक	परीक्षा प्रणाली	समय
सामूहिक परीक्षण (Group Test)	१०	-	सामूहिक छलफल (Group Discussion)	३० मिनेट
अन्तरवार्ता (Interview)	२५	-	बोर्ड अन्तरवार्ता (Board Interview)	-

द्रष्टव्य :

- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुबै हुनेछ ।
- स्वास्थ्य सेवा अन्तरगत जनरल नर्सिङ समूह र कम्प्युनिटी/पब्लिक हेल्थ नर्सिङ समूहको पाठ्यक्रमको प्रथम पत्रको विषयवस्तु एउटै हुनेछ भने द्वितीय पत्रको विषयवस्तु समूह अनुसार फरक फरक हुनेछ ।
- स्वास्थ्य सेवा अन्तरगत जनरल नर्सिङ समूह र कम्प्युनिटी/पब्लिक हेल्थ नर्सिङ समूहको पाठ्यक्रमको प्रथम पत्रको परीक्षा संयुक्त वा छुट्टाछुट्टै हुन सक्नेछ भने द्वितीय पत्रको परीक्षा समूह अनुसार छुट्टाछुट्टै हुनेछ ।
- प्रथम पत्रको एकाईहरूको प्रश्नसंख्या निम्नानुसार हुनेछ भने द्वितीय पत्रको एकाईको प्रश्नसंख्या सम्बन्धित पाठ्यक्रममै उल्लेख गरिएको छ ।

प्रथम पत्रका एकाई	१	२	३	४	५	६	७	८
प्रश्न संख्या	१५	१०	१५	१५	१५	१०	१०	१०

- वस्तुगत बहुवैकल्पिक प्रश्नहरू (Multiple Choice Questions) को गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अंक कट्टा गरिनेछ । तर उत्तर नदिएमा त्यस बापत अंक दिइने छैन र अंक कट्टा पनि गरिने छैन ।
- बहुवैकल्पिक प्रश्नहरू हुने परीक्षामा कुनै प्रकारको क्याल्कुलेटर (Calculator) प्रयोग गर्न पाइने छैन ।
- विषयगत प्रश्नहरूको हकमा तोकिएको अंकको एउटा लामो प्रश्न वा एउटै प्रश्नका दुई वा दुई भन्दा बढी भागहरू (Two or more parts of a single question) वा एउटा प्रश्न अन्तर्गत दुई वा बढी टिप्पणीहरू (Short notes) सोध्न सकिने छ ।
- द्वितीय पत्रमा प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तर पुस्तिकाहरू हुनेछन । परीक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नहरूको उत्तर सोही खण्डको उत्तर पुस्तिकामा लेख्नु पर्नेछ ।
- यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका ऐन, नियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका व थप गरी संशोधन भई कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
- प्रथम चरणको परीक्षा बाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीय चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।
- पाठ्यक्रम लागु मिति : २०८१।०९।०९ गते देखि

प्रदेश लोक सेवा आयोग

सुदूरपश्चिम प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा र स्थानीय सरकारी सेवा अन्तरगत स्वास्थ्य सेवा, कम्युनिटी/पब्लिक हेल्थ नर्सिङ समूह, अधिकृत सातौं तह वा सो सरह पदको आन्तरिक, अन्तर तह र खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम चरण : लिखित परीक्षा (Written Examination)

प्रथम पत्र : नर्सिङ विज्ञान

1. Nursing Concept & Principles

(15 Marks)

- 1.1. Nursing Theory
 - 1.1.1. V. Henderson
 - 1.1.2. D. Orem
 - 1.1.3. Roy's Adaptation
 - 1.1.4. Florence Nightingale
 - 1.1.5. Paplau's interpersonal Theory
 - 1.1.6. Cultural Care Theory
- 1.2. Nursing Process
 - 1.2.1. Steps of nursing process
- 1.3. Pain and Stress management
 - 1.3.1 Nursing Management
 - 1.3.2 Medical Management
- 1.4. Holistic Health Care and its application in nursing care
 - 1.4.1 Components of holistic health care
 - 1.4.2 Methods of holistic care
 - 1.4.3 Alternative medicines
- 1.5. Creativity in Nursing
 - 1.5.1 Methods of creativity
 - 1.5.2 Barriers of creativity
- 1.6. Professional Development
 - 1.6.1 Nursing ethics and code of ethic endorsed by Nepal Nursing Council
 - 1.6.2 Trends and Issues
 - 1.6.3 Scope of nurses working in different areas
 - 1.6.4 Professional conduct and Clients' right
 - 1.6.5 Legal Right
 - 1.6.6 Human Right, Child Right and Women's Right
 - 1.6.7 ICN code of Nursing
 - 1.6.8 ICM code of Nursing
 - 1.6.9 Nursing Association of Nepal (NAN)
 - 1.6.10 Nepal Nursing Council (NNC)
 - 1.6.11 One stop Crisis Management (OCMC)
 - 1.6.12 Laws related to health and nursing
 - 1.6.12.1 Clinical protocol on GBV and medico legal case management
 - 1.6.12.2 Guideline to manage dead body
 - 1.6.12.3 Organ transplantation
 - 1.6.12.4 Narcotic Drugs
 - 1.6.12.5 Abortion

प्रदेश लोक सेवा आयोग

सुदूरपश्चिम प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा र स्थानीय सरकारी सेवा अन्तरगत स्वास्थ्य सेवा, कम्युनिटी/पब्लिक हेल्थ नर्सिङ समूह, अधिकृत सातौं तह वा सो सरह पदको आन्तरिक, अन्तर तह र खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

2. Behavioral Science and Psychology Applied in Nursing (10 Marks)

- 2.1 Major cultural groups and their health seeking behavior
- 2.2 Social determinants of health
 - 2.2.1 Socioeconomic conditions
 - 2.2.2 Education
 - 2.2.3 Politics
 - 2.2.4 Age & Gender
 - 2.2.5 Environment
- 2.3 Social problems in Nepal
 - 2.3.1 Internal and international migration
 - 2.3.2 Poverty
 - 2.3.3 Unemployment
 - 2.3.4 Substance abuse
 - 2.3.5 Suicide and other mental health problems
 - 2.3.6 Prostitution
 - 2.3.7 Violence
 - 2.3.8 Child abuse/Exploitation
 - 2.3.9 Gender bias
 - 2.3.10 Human trafficking
- 2.4 Psychology applied to nursing
 - 2.4.1 Characteristics of human behavior
 - 2.4.2 Causes of Behavioral Changes
 - 2.4.3 Emotional Development
 - 2.4.4 Control of Emotion

3. Education Science in Nursing (15 Marks)

- 3.1 Teaching and Learning
 - 3.1.1 Principles
 - 3.1.2 Factors affecting Teaching/Learning
- 3.2 Roles and Responsibilities of a Teacher.
- 3.3 Ethics in teaching learning
- 3.4 Methods and Media in teaching and learning
 - 3.4.1 Teaching/Learning methods
 - 3.4.1.1 Micro teaching
 - 3.4.1.2 Evidence based learning
 - 3.4.1.3 Self-directed learning
 - 3.4.1.4 Seminar/Symposium exhibition
 - 3.4.1.5 Problem based learning
 - 3.4.1.6 Competency based learning
 - 3.4.1.7 Case study
 - 3.4.2 Media
 - 3.4.2.1 Audio Aids

प्रदेश लोक सेवा आयोग

सुदूरपश्चिम प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा र स्थानीय सरकारी सेवा अन्तरगत स्वास्थ्य सेवा, कम्युनिटी/पब्लिक हेल्थ नर्सिङ समूह, अधिकृत सातौं तह वा सो सरह पदको आन्तरिक, अन्तर तह र खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

3.4.2.2 Visual Aids

3.4.2.3 Audio/Visual Aids

3.5 In-service Education

3.5.1 Types of In-service/Education

3.5.2 Need Assessment

3.5.3 Planning, organizing & conducting in-service education

3.5.4 Continue Nursing education

3.5.5 Classroom teaching

3.5.6 Clinical teaching

3.5.7 Evaluation and Feedback

3.6 Components of Curriculum Development

3.7 Evaluation

3.7.1 Types

3.7.2 Characteristics of evaluation tools

4. Health Care Management

(15 Marks)

4.1 Trends of Health Care delivery system in Nepal

4.2 Health system in three tiers of government

4.3 Health seeking practices in Sudurpashchim Province

4.4 Management:

4.4.1 Concept, principles, theories

4.4.2 Resource management

4.5 Planning:

4.5.1 Elements and process

4.5.2 Benefits and Limitation

4.6 Organization

4.6.1 Types, Principles, elements

4.7 Organizational behavior

4.7.1 Group Dynamics

4.7.2 Communication: concept, process, technique of effective communication

4.7.3 Organizational conflict and management (Problem solving)

4.8 Organizational structures of Health Care Delivery system in Nepal (MOHP, Provincial and Local level Health institution)

4.9 Leadership

4.9.1 Theories

4.9.2 Types

4.9.3 Functions

4.9.4 Characteristics

4.10 Supervision and monitoring

4.10.1 Concept

4.10.2 Purpose

4.10.3 Method and Tool

प्रदेश लोक सेवा आयोग

सुदूरपश्चिम प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा र स्थानीय सरकारी सेवा अन्तरगत स्वास्थ्य सेवा, कम्युनिटी/पब्लिक हेल्थ नर्सिङ समूह, अधिकृत सातौं तह वा सो सरह पदको आन्तरिक, अन्तर तह र खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 4.11 Change management
- 4.12 Personnel development
 - 4.12.1 Motivation
 - 4.12.2 Morale /Discipline
 - 4.12.3 Leadership and decision -making
- 4.13 Human Resource Development
 - 4.13.1 Elements, steps
 - 4.13.2 Production/distribution
- 4.14 Health Economics
 - 4.14.1 Concepts
 - 4.14.2 Demand and supply
 - 4.14.3 Cost benefit and cost effectiveness in Nursing Management
 - 4.14.4 Application in Nursing service
 - 4.14.5 Health Insurance and financing in healthcare
- 4.15 Integrated Health Information Management System (IHMS)
- 4.16 Disaster Management, HOPE, Mass Casualty
- 4.17 Quality Assurance in Management
 - 4.17.1 Minimum service standard
 - 4.17.2 Quality service at point of delivery
 - 4.17.3 Quality improvement tool
 - 4.17.4 Different protocol and SOPs to improve quality of services
- 4.18 Job description
- 4.19 National Policies
 - 4.19.1 latest National Health Policy and strategy
 - 4.19.2 Current fifth five-year plan of Nepal and Sudurpashchim Province related with health sector
 - 4.19.3 SDGs target for WASH in healthcare facilities, WASH FIT

5. Research & Statistics

(15 Marks)

- 5.1 Research Terminology
 - 5.1.1 Variables
 - 5.1.2 Principles
 - 5.1.3 Hypothesis
 - 5.1.4 Operational definitions
 - 5.1.5 Limitations & Delimitations
 - 5.1.6 Validity & Reliability
- 5.2 Ethics & Regulations in Health & Nursing Research
 - 5.2.1 Ethics in Research.
 - 5.2.2 National Ethical guidelines in Health research in Nepal (NHRC)
- 5.3 Methodology
 - 5.3.1 Types of research
 - 5.3.2 Sampling Techniques

प्रदेश लोक सेवा आयोग

सुदूरपश्चिम प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा र स्थानीय सरकारी सेवा अन्तरगत स्वास्थ्य सेवा, कम्युनिटी/पब्लिक हेल्थ नर्सिङ समूह, अधिकृत सातौं तह वा सो सरह पदको आन्तरिक, अन्तर तह र खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 5.3.3 Method of data collection
- 5.3.4 Development of Instrumentation
- 5.3.5 Statistical Analysis
- 5.3.6 Report writing & Dissemination

5.4 Importance of Research in nursing services

6. Applied Health Sciences

(10 Marks)

6.1 Anatomy and physiology of

- 6.1.1 Cardiovascular System
- 6.1.2 Respiratory system
- 6.1.3 Digestive system
- 6.1.4 Musculoskeletal system
- 6.1.5 Nervous system
- 6.1.6 Special senses
- 6.1.7 Reproductive system
- 6.1.8 Endocrine system
- 6.1.9 Integumentary System

6.2 Pharmacology

- 6.2.1 Principles of pharmacy kinetics and pharmacy dynamic
- 6.2.2 Emergency Drugs and their actions
- 6.2.3 List of essential Drugs as specified by WHO/DDA
- 6.2.4 Life saving drugs

6.3 Patho-physiology

- 6.3.1 General concepts of necrosis
- 6.3.2 Inflammation
- 6.3.3 Thrombosis
- 6.3.4 Embolism
- 6.3.5 Wound–healing (oedema)
- 6.3.6 Neoplasm's
- 6.3.7 Antigens and antibodies

6.4 Microbiology

- 6.4.1 Classification of Micro organism
- 6.4.2 Microbial Morphology and the process of:
 - 6.4.2.1 Drug sensitivity testing
 - 6.4.2.2 Important terminologies
 - 6.4.2.3 Opportunistic infections
 - 6.4.2.4 Pathogens
 - 6.4.2.5 Bacterial toxins

6.4.3 Sterilization

- 6.4.3.1 Different methods and Types

6.5 Biochemistry

- 6.5.1 Digestion and absorption of carbohydrate, protein and fat

प्रदेश लोक सेवा आयोग

सुदूरपश्चिम प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा र स्थानीय सरकारी सेवा अन्तरगत स्वास्थ्य सेवा, कम्युनिटी/पब्लिक हेल्थ नर्सिङ समूह, अधिकृत सातौं तह वा सो सरह पदको आन्तरिक, अन्तर तह र खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

6.5.2 Malabsorption

6.5.3 Classifications of vitamins and requirement of different age group

6.6 Nutrition

6.6.1 Nutritional status of Sudurpashchim Province

6.6.2 Assessment of Nutritional status

6.6.3 Therapeutic diet in various medical conditions

6.6.4 Menu planning & calculation of calorie for different age group

6.6.5 Food belief & practice, Food safety, Food adulteration/food fortification

6.6.6 Common Nutritional deficiency diseases.

7. Mental Health

(10 Marks)

7.1 Concept of mental health/Illness

7.1.1 Mood disorder

7.1.2 Thought disorders

7.1.3 Conversion disorders

7.1.4 Anxiety disorders

7.1.5 Mental Retardation

7.1.6 Epilepsy

7.1.7 Substance (Alcohols and Drug) abuse

7.1.8 Psychosexual problems

7.2 Role and Responsibilities of Nurse in:

7.2.1 Primordial Prevention

7.2.2 Primary Prevention

7.2.3 Secondary Prevention

7.2.4 Tertiary prevention

7.3 Modality of Treatment

7.3.1 Drug therapy

7.3.2 ECT

7.3.3 Counseling

7.3.4 Diversional Therapy

7.3.5 Legal Responsibilities

7.3.6 Emergency management of violent patient

7.4 Common Mental Health problems in Nepal and their preventive measures

8. Related Acts and Regulation

(10 Marks)

8.1 नेपालको संविधान (भाग १- ५)

8.2 नेपाल स्वास्थ्य सेवा ऐन, २०५३ र नियमावली, २०५५

8.3 सुदूरपश्चिम प्रदेश निजामती सेवा ऐन, २०७९

8.4 नेपाल नर्सिङ परिषद ऐन, २०५२

8.5 सुरक्षित मातृत्व तथा प्रजनन स्वास्थ्य अधिकार ऐन, २०७५ र नियमावली, २०७७

8.6 जनस्वास्थ्य सेवा ऐन, २०७५ र नियमावली, २०७७

8.7 सुदूरपश्चिम प्रदेश जनस्वास्थ्य ऐन, २०७६

ΩΩΩ

प्रदेश लोक सेवा आयोग

सुदूरपश्चिम प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा र स्थानीय सरकारी सेवा अन्तरगत स्वास्थ्य सेवा, कम्युनिटी/पब्लिक हेल्थ नर्सिङ समूह, अधिकृत सातौं तह वा सो सरह पदको आन्तरिक, अन्तर तह र खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

द्वितीय पत्र : समूह सम्बन्धी विषय

Section (A) – 30 Marks

1. **Concept of Health/Disease/Health Illness Continuum/PHC** (10 Marks)
 - 1.1 Determinates of health
 - 1.2 Responsibilities of Individual, family, group & community
 - 1.3 Concept of PHC
 - 1.4 Principles of PHC
 - 1.5 Elements of PHC
 - 1.6 Role and responsibilities of community health nursing
2. **Community Diagnosis and Community Participation** (10 Marks)
 - 2.1 Concept and Process of Community diagnosis
 - 2.2 Concept, Process, Barriers and resource mobilization in community participation
3. **Community Health Nursing Management** (10 Marks)
 - 3.1 Planning
 - 3.2 Organizing
 - 3.3 Implementing/follow up
 - 3.4 Supervision & monitoring
 - 3.5 Evaluating
 - 3.6 Referral

Section (B) - 30 Marks

4. **Recording/Reporting Family Health & Reproductive Health** (20 Marks)
 - 4.1 Role and responsibilities of Nurse in providing Family Health Care.
 - 4.2 Importance of Home visit.
 - 4.3 Reproductive Health
 - 4.3.1 Concept
 - 4.3.2 Components
 - 4.3.3 Life span reproductive health care
 - 4.3.4 Safe motherhood
 - 4.3.5 Family planning
 - 4.3.6 Care and Prevention of HIV/AIDS/STI
 - 4.3.7 Role and responsibilities of nurse in providing family / reproductive health care.
5. **Domiciliary Midwifery Services & Responsibilities** (10 Marks)
 - 5.1 Domiciliary midwifery services
 - 5.1.1 Birth preparedness package
 - 5.1.2 Basic Emergency Obstetric Care
 - 5.1.3 Clean, home delivery services
 - 5.1.4 Supervision and guidance in domiciliary midwifery service
 - 5.1.5 Post abortion care/ comprehensive abortion care
 - 5.2 Role and Responsibilities of following professionals
 - 5.2.1 RHD (Regional Health Director)

प्रदेश लोक सेवा आयोग

सुदूरपश्चिम प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा र स्थानीय सरकारी सेवा अन्तरगत स्वास्थ्य सेवा, कम्युनिटी/पब्लिक हेल्थ नर्सिङ समूह, अधिकृत सातौं तह वा सो सरह पदको आन्तरिक, अन्तर तह र खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 5.2.2 Senior Public Health Nurse
- 5.2.3 Public Health Nurse
- 5.2.4 Staff Nurse (PHCC)
- 5.2.5 ANM/AHW
- 5.2.6 FCHV

Section (C) - 20 Marks

- 6. **Epidemiology and Vital Health Statistics.** (10 Marks)
 - 6.1 Health, economics and socio-indicators.
 - 6.2 Epidemiological approach & methods.
 - 6.3 Epidemic outbreak management
- 7. **Occupational Health** (10 Marks)
 - 7.1 Occupational health hazards
 - 7.2 Preventive measures
 - 7.3 Role and responsibilities of nurse in the prevention of occupational health hazards.

Section (D) - 20 Marks

- 8. **Special Health Program in Nepal** (10 Marks)
 - 8.1 Nutrition
 - 8.2 ARI (Acute Respiratory Infection)
 - 8.3 CDD (Control of Diarrhoeal Disease)
 - 8.4 Community Based Integrated Management of Neonatal and Childhood Illness (CBIMNCI)
 - 8.5 Maternal and child health care Family Planning
 - 8.6 School health programme.
- 9. **Common Communicable and Non-Communicable Diseases** (10 Marks)
 - 9.1 Communicable diseases
 - 9.1.1 TB
 - 9.1.2 Malaria, Kalazar, Encephalitis
 - 9.1.3 HIV/AIDS, STI
 - 9.1.4 Hepatitis 'B'
 - 9.1.5 Water borne diseases
 - 9.1.6 Influenza, covid 19
 - 9.2 Non-communicable diseases
 - 9.2.1 Heart Disease
 - 9.2.2 Diabetes
 - 9.2.3 Cancer
 - 9.2.4 Mental Problems
 - 9.2.5 Hypertension

प्रदेश लोक सेवा आयोग

सुदूरपश्चिम प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा र स्थानीय सरकारी सेवा अन्तरगत स्वास्थ्य सेवा, कम्युनिटी/पब्लिक हेल्थ नर्सिङ समूह, अधिकृत सातौं तह वा सो सरह पदको आन्तरिक, अन्तर तह र खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

द्वितीय चरण (Second Phase) : सामूहिक परीक्षण (Group Test) र अन्तरवार्ता (Interview)

सामूहिक परीक्षण (Group Test)

(10 Marks)

सामूहिक छलफल (Group Discussion)

यस प्रयोजनको लागि गरिने परीक्षण १० पूर्णाङ्क र ३० मिनेट अवधिको हुनेछ, जुन नेता विहिन सामूहिक छलफल (Leaderless Group Discussion) को रूपमा अवलम्बन गरिने छ | दिइएको प्रश्न वा Topic का बिषयमा पालैपालोसंग निर्दिष्ट समय भित्र समूह बीच छलफल गर्दै प्रत्येक उम्मेदवारले व्यक्तिगत प्रस्तुति (Individual Presentation) गर्नु पर्नेछ |

सामूहिक छलफलमा दिइने नमूना प्रश्न वा Topic

उदाहरणको लागि - उर्जा संकट, गरीबी निवारण, बाली बीमा, खाद्य सुरक्षा, प्रतिभा पलायन, स्वास्थ्य बीमा, जलवायु परिवर्तन जस्ता समसामयिक विषयबस्तुहरूबाट कुनै एक Topic दिइनेछ |

अन्तरवार्ता (Interview)

(25 Marks)

बोर्ड अन्तरवार्ता (Board Interview)

ΩΩ THE END ΩΩ